

výživném jen v mezích návrhu poručníkov a uložil proto nemanželskému otci platiti na výživné od 1. srpna do 31. října 1926 200 Kč měsíčně a dále 250 Kč. Soud, drže se poručníkov návrhu, jenž patrně neznal výše příjmů otcových, rozhodoval jen o přiměřenosti *ž á d a n é* ho výživného, nikoli o tom, zda potřebám dítk a poměrům nemanželského otce je přiměřeno výživné *v y š š í n e ž ž á d á n o*. Je tomu v takovém případě stejně, jako kdyby se oprávněný domáhal jen z části pohledávky, jež mu patří, domnívaje se, že mu vyšší pohledávka nepřísluší. Pravomoc rozhodnutí předpokládá však totožnost předmětu a stran. Totožnosti předmětu tu není, když se vymáhá část nároku, o niž dříve nebylo rozhodováno. Proto v takovém případě nabývá rozhodnutí pravomoci jen ohledně části nároku, o němž bylo rozhodováno — tedy o *ž á d a n é* výši výživného. Jinak by tomu bylo, kdyby soud rozhodoval o výživném bez návrhu na přiznání určité částky. Proto tím, že poručník, neznaje snad poměry otcovy, žádá menší příspěvek na výživu, než otec je s to poskytnouti, a než by dítku podle toho patřilo, nemůže dítě býti zkráceno pro všecku další budoucnost. Ovšem nelze zvýšení příspěvku žádati za dobu minulou, nýbrž teprve od podání návrhu, v němž se tyto okolnosti uplatní. Ježto ve sporném případě rozhodl dříve soud jen o přiměřenosti *ž á d a n ý c h* částek výživného, nikoli o tom, zda je *v y š š í* výživné přiměřeno, lze vyhověti návrhu na zvýšení, anižby tomu bránila pravomoc dřívějšího rozhodnutí. Takový návrh je obsažen v dovolacím rekursu a poručník odůvodňuje v něm nad to nárok na zvýšení výživného i tím, že babička nezletilcova, jež dosud se o jeho výživu a výchovu starala, zdráhá se za příspěvek 250 Kč — jsou nemajetná a na malou pensi poukázána — dítko na dále vydržovati a dává je proto na starost okresní péči o mládež, když příspěvek nebude zvýšen. V této okolnosti, k níž Nejvyšší soud může přihlídnouti, třeba byla novotou (§ 10 nesp. říz.), lze spatřovati i změnu poměrů na straně nezletilého dítk, jehož větší potřeby babička dosud dobrovolně kryla, ale nyní již se zdráhá tak činiti. Tím mění se i potřeby dítk, jež by okresní péče o mládež za 250 Kč, kterými nemanželský otec dosud přispíval na výživu, nemohla vydržovati. Nejvyšší soud shledává proto, že poměrům nemanželského otce zjištěným podle usnesení poručenského soudu ze dne 29. prosince 1926 a potřebám dítk jest přiměřeno, by platil na výživné 450 Kč měsíčně, byť byl teprv začátečníkem a musil spláceti dluh na zařízení lékařské praxe.

Čís. 7993.

Došlo-li za projednávání pozůstalosti k dědickému narovnání mezi dědici přihlásivšími se ze zákona, napotom však byla jedním z nich předložena závěť a vzhledem k ní popřena platnost dědického narovnání, dlužno mu ponechat, by nejprve sporem zvrátil platnost narovnání. Teprve po úspěšném skončení této rozepře jest místo pro řízení podle § 125 nesp. říz.

(Rozh. ze dne 21. dubna 1928, R I 283/28.)

Pozůstalost po Janu K-ovi byla projednána s oběma jeho dcerami jako zákonnými dědičkami na základě jejich dědických přihlášek ze zákona s dobrodiním inventáře. Dědičky ujednaly v řízení pozůstalostním dědickou dohodu, podle níž převzala celou pozůstalost dcera Anna V-ová proti zaplacení dluhů, poplatků atd. se závazkem, že druhá dědička Aloisie D-ová bude míti právo celý dům, jehož jedna čtvrtina patřila do pozůstalosti, prodati kdykoliv a za jakýchkoliv podmínek. Následkem pozdějších neshod dědiček předložila Anna V-ová pozůstalostnímu soudu poslední vůli Jana K-a ze dne 23. února 1922, podle níž byla ustanovena za universální dědičku Aloisie D. a Anně V-ové odkázána rakouská korunová renta za 50.000 Kč, jež byla její stavební kaucí. Dodatek k oné poslední vůli ze dne 10. května 1925 obsahoval pak vyloučení Anny V-ové jako dědičky. P r v ý s o u d zrušil následkem objevení poslední vůle dosavadní řízení o projednání pozůstalosti, ale z nařízení rekursního soudu po výsledku dědiček poukázal pak Annu V-ovou, která setrvala na přihlášce dědické ze zákona a na platnosti dědického narovnání na pořad práva, by proti Aloisii D-ové do šesti neděl prokázala neplatnost závěti. R e k u r s n í s o u d nevyhověl stížnosti do tohoto usnesení, ale připojil dodatky, že pozůstalost bude projednána podle závěti a dodatku k němu a Anna V-ová se s nároky z dědického narovnání i s námitkami proti platnosti závěti poukazuje do šesti neděl na pořad práva, jinak že se v pozůstalostním řízení bude pokračovati bez ohledu na dědické narovnání po uplynutí této lhůty.

N e j v y š š í s o u d změnil napadené usnesení v ten smysl, že se rozhodnutí sporu obou dědiček o platnosti a účinnosti dědického narovnání poukazuje na pořad práva a že teprve po odklizení tohoto sporu dědiček o platnost a účinnost dědického narovnání bude rozhodnuto o tom, která z nich bude poukázána na pořad práva k průkazu svého dědického důvodu.

D ů v o d y:

Usnesení nižších soudů odporují zřejmě zákonu. Podle § 2. čís. 7 nesp. říz. nemá soudce nesporný ukvapeně rozhodovati o právech stran, pokud opatření ve věcech nesporných závisejí na objasnění sporných právních otázek nebo skutkových okolností, které mohou býti vysvětleny jen řádným průvodním řízením. Ovšem má soud pozůstalostní podle § 125—127 nesp. říz. při odporujících si dědických přihláškách poukázati dědice opírající se o slabší důvod dědický na pořad práva do určité lhůty, jinak že by se projednala pozůstalost nehledíc k nárokům odkázaným na pořad práva. Ale ani rozhodnutí podle § 125 a násl. nesp. říz. nemůže soud pozůstalostní učiniti ukvapeně, pokud by jím rozhodoval o jiných sporných právech stran na př. o právu z dědického narovnání v pozůstalostním řízení již ujednaného a nedbal práv z takového narovnání nabytých, o nichž mu po případě ani roz-

hodovati nepřisluší. Obě dědičky sice přiznávají, že věděly o poslední vůli již při sjednávání dědického narovnání, ale Anna V-ová tvrdí, že je dosud platné a účinné, kdežto Aloisie D-ová hájí stanovisko, že Anna V-ová sama nechtěla se projednání pozůstalosti podle zákona držeti a dědického narovnání dbáti, nýbrž pokládala je za neplatné a proto prý předložila poslední vůli pozůstalostnímu soudu za tím účelem, by je zvrátila. Tím prý dala najevo, že se narovnání držeti nechce, a ona s tím souhlasila. Podle toho jest splatnost a účinnost dědického narovnání mezi oběma dědičkami sporná. O této otázce, jejíž řešení závisí na vyšetření sporných okolností skutkových, lze rozhodovati jen pořadem práva (§ 2 čís. 7 nesp. říz.). Byl-li smír dědický ujednán a je-li dosud účinný, pak by projednáním pozůstalosti podle závěti bez ohledu na narovnání bylo rozhodováno i o právech nabytých z onoho narovnání a proto také nelze o otázce, má-li se projednání pozůstalosti díti znova podle závěti a o tom, zda a kterou z dědiček jest poukázati podle § 125 nesp. říz. na pořad práva, rozhodovati teprv, až bude odklizen spor o platnosti a účinnosti dědického narovnání neboli o tom, zda dědičky se platně dohodly na tom, by pozůstalost byla projednána bez ohledu na poslední vůli podle zákona, a je-li tato dohoda dosud účinná. Jest ovšem správné, že podle § 180 nesp. říz. opakem nutno vzíti zřetel při projednání pozůstalosti na poslední vůli, která se ještě objeví. Ale tím není vyloučeno, že soud i v tomto případě nemá podle § 2 čís. 7 nesp. říz. přihlížeti k nabytým právům z dědického porovnání, které zatím bylo již dědici ujednáno. Podle § 2 čís. 7 nesp. říz. není úkolem nesporného soudu, by určoval účastníkům úlohy v příštím sporu a dával jim lhůtu k podání žaloby. Je na straně, které záleží na rozhodnutí sporné otázky, aby sama spor zahájila. Rozdělení úlohy pro příští spor a určení lhůtu k podání žaloby může nesporný soudce jen tehdy, když to připouští zákon. Podle řečeného bude tedy předem sporem rozřešiti otázku platnosti a účinnosti dědického narovnání. Teprv bude-li spor rozhodnut nebo jinak odklizen a podle toho dědické narovnání uznáno za neplatné nebo neúčinné, bude lze rozhodnouti bez újmy práv dědiček o tom, má-li se projednat pozůstalost znova podle závěti a která z obou dědiček má k průkazu svého dědického důvodu do určité lhůty nastoupiti pořadem práva na druhou dědičku.

Čís. 7994.

Sprostředkovatelská smlouva.

Objednatel sprostředkování není po zákonu povinen sděliti sprostředkovateli, že pověřil i jiného sprostředkováním, a sdělovati mu výsledky cizí činnosti. Odměnou jest povinen pouze tomu, jehož přičiněním byla smlouva sjednána.

(Rozh. ze dne 21. dubna 1928, Rv I 1351/27.)

Žaloba, již se domáhal žalobce na žalovaném odměny za sprostředkování koupě domu, byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c.

N e j v y š š í s o u d uvedl mimo jiné v